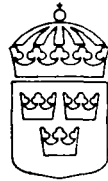

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

1986/87:1y

om höjning av arbetsmarknadsavgiften

AU
1986/87:1y

Till socialförsäkringsutskottet

I detta yttrande behandlas två skilda frågor. Den ena gäller arbetsmarknadsavgiften enligt lagen om socialavgifter, den andra vissa ändringar i lagen om allmän försäkring.

I. Arbetsmarknadsavgiften

Regeringen har i årets budgetproposition, bilaga 7, föreslagit en höjning av arbetsmarknadsavgiften enligt 2 kap. 1 § lagen (1981:691) om socialavgifter. Frågan om ändring av denna lagparagraf – som berör även andra avgifter än arbetsmarknadsavgiften – är hänvisad till beredning av socialförsäkringsutskottet. Moderata samlingspartiet hemställer i den till arbetsmarknadsutskottet remitterade kommittémotionen 1986/87:A260 yrkande 5 att riksdagen skall avslå regeringens förslaget i vad avser arbetsmarknadsavgiften.

Med överlämnande av motion A260 i den aktuella delen får arbetsmarknadsutskottet anföra följande.

Bakgrunden till förslaget att höja arbetsmarknadsavgiften är de förslag regeringen har lagt fram om höjningar av ersättningsarna vid arbetslöshet och av utbildningsbidragen vid arbetsmarknadsutbildning. Denna reformkostnad har beräknats till 332 milj. kr. och bör enligt regeringen täckas fullt ut genom att arbetsmarknadsavgiften höjs med 0,154 procentenheter till 2,16 % från den 1 januari 1988.

I det betänkande om arbetsmarknadspolitiken som arbetsmarknadsutskottet avger inom kort (AU 1986/87:11) kommer utskottet att tillstyrka regeringens förslagen beträffande de höjda ersättningsnivåerna. Utskottet instämmer i att reformkostnaden bör täckas på det sätt regeringen har föreslagit, dvs. med en höjd arbetsmarknadsavgift. Ställningstagandena i dessa frågor innebär att utskottet samtidigt avstyrker motionsyrkanden med alternativa förslag i dessa frågor från moderata samlingspartiet samt från centerpartiet och vänsterpartiet kommunisterna. De två sistnämnda partierna har dock i sina motioner inte gått in på frågan om arbetsmarknadsavgiften.

Med hänvisning till det anförda hemställer arbetsmarknadsutskottet att socialförsäkringsutskottet föreslår riksdagen att med avslag på motion 1986/87:A260 yrkande 5 anta regeringens förslag om ändring av 2 kap. 1 § lagen (1981:691) om socialavgifter i vad avser höjning av arbetsmarknadsavgiften.

II. Ändringar i lagen om allmän försäkring

AU 1986/87:1y

Regeringen föreslår vidare i bilaga 12 (s. 89–92) till budgetpropositionen att det s. k. starta-eget-bidraget skall bli pensionsgrundande. Bidraget utgår till arbetslösa som startar egen rörelse och till följd härav inte har rätt till arbetslöshetsersättning.

Arbetsmarknadsutskottet biträder detta förslag som innefattar ändring av 11 kap. 2 § lagen om allmän försäkring. I regeringens lagförslag ingår dessutom en ändring som avser vuxenstudiestödet. Med hänsyn till att socialförsäkringsutskottet har att handlägga frågorna om vuxenstudiestödet synes lämpligt att härtill knyta den slutliga beredningen av ändringsförslaget beträffande lagen om allmän försäkring. Om detta har samråd under hand ägt rum mellan utskottens kanslier.

Med överlämnande av det till proposition 1986/87:100 bilaga 12 fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring hemställer arbetsmarknadsutskottet att socialförsäkringsutskottet föreslår riksdagen att anta detta lagförslag såvitt avser det här aktuella s. k. starta-eget-bidraget.

Stockholm den 5 mars 1987

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Lars Ulander

Närvarande: Lars Ulander (s), Elver Jonsson (fp), Lahja Exner (s), Bengt Wittbom (m), Sten Östlund (s), Bo Nilsson (s), Charlotte Branting (fp), Sonja Rembo (m), Ingvar Karlsson i Bengtsfors (c), Lars-Ove Hagberg (vpk), Sven Lundberg (s), Anders G Högmark (m), Sigge Godin (fp), Monica Öhman (s) och Turc Ångqvist (s).

Avvikande mening

Alf Wennerfors, Bengt Wittbom och Sonja Rembo (alla m) anser att den del av yttrandet som börjar med "I det" och slutar med "av arbetsmarknadsavgiften" bort ha följande lydelse:

Ställningstagandet till regeringens förslag om höjning av arbetsmarknadsavgiften hänger samman med behandlingen av frågan om nivåerna på ersättningarna vid arbetslöshet och utbildningsbidragen. Detta redovisas inom kort i utskottets betänkande om arbetsmarknadspolitiken (AU 1986/87:11). Moderata samlingspartiet har därvid förordat att önskemålen om förbättrade kassaersättningar skall tillgodoses genom en frivillig tilläggsförsäkring som finansieras i annan ordning utan ianspråktagande av ytterligare avgiftsmedel enligt lagen om sociala avgifter. Detta har utvecklats i en reservation (nr 62) till betänkandet. Mot den bakgrunden avstyrks den höjning av arbetsmarknadsavgiften som föreslås i budgetpropositionen.

Med hänvisning till det anförda hemställs att socialförsäkringsutskottet föreslår att riksdagen skall med bifall till motion 1986/87:A260 yrkande 5

Särskilda yttranden

1. Elver Jonsson och Charlotte Branting (fp) anför:

När det gäller finansieringen av arbetslöshetsförsäkringen har folkpartiet i partimotion 1986/87:A229 principiellt uttalat sig för att egenavgifterna till försäkringen bör höjas och att arbetsgivarnas ansvar för finansieringen ökas. Därmed avses att skapa incitament för arbetsmarknadens parter att sluta löneavtal som inte är inflationsdrivande och inte heller skapar arbetslöshet. I enlighet med detta resonemang har vi godtagit en höjning av arbetsmarknadsavgiften samtidigt som vi har begärt ett ändrat statsbidragssystem när det gäller arbetslöshetskassorna som bl. a. innebär höjda avgifter för medlemmarna. Den frågan behandlas för närvarande i arbetsmarknadsutskottet (AU 1986/87:11).

2. Ingvar Karlsson i Bengtsfors (c) anför:

När det gäller förbättrade ersättningar vid arbetslöshet har centerpartiet intagit ståndpunkten att frågan bör bli föremål för överläggningar mellan regeringen å ena och de fackliga organisationerna och Arbetslöshetskassornas samorganisation å den andra sidan. Målsättningen för överläggningarna bör vara att de arbetslösa får kompensation för pris- och löneutvecklingen. Sett mot den bakgrunden framstår en höjning till 380 kr. av kassaersättningarna som rimlig. Vi har vid våra bedömningar förutsatt att höjningen av ersättningarna finansieras genom höjda egenavgifter till kassorna, dvs. genom en omfördelning från dem som har arbete till dem som är arbetslösa. Jag vill erinra om att statsbidraget till kassorna nu utgör 95 % av deras kostnader. En enhällig riksdag beslöt på hösten 1976 att statens andel skulle uppgå till 90 %, och från vår sida anser vi att denna kostnadsandel bör återställas. Även detta bör ingå i de överläggningar som vi har förutsatt skall komma till stånd.

